

Pfv. VII.22.167/2007/5.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kiss Gabriella ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró I.r. és II.r. alperes ellen megbízási díj megfizetése iránt a Nagykanizsai Városi Bíróság előtt 7.P.20.226/2006. szám alatt indult, és a Zala Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 3.Pf.20.616/2007/3. számú ítéletével jogerősen elbírált perében a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam részére, az adóhatóság felhívására 64.300 (Hatvannégyezer-háromszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

Az alperesek ingatlanainak egy részét autópálya építés céljából kisajátították. Az alperesek kevésnek találták a kártalanításként kapott összeget, ezért 2001. július 24-én megbízást adtak a felperes házastársának, dr. K. K. ügyvédnek a kisajátítási határozat bíróság előtti megtámadására. Az ügyvédi megbízási szerződés értelmében a megbízó perköltséget nem visel, de a per során megnyert összegből 50 %-os ügyvédi munkadíjat köteles fizetni a megbízott részére. Nevezett ügyvéd több tulajdonossal olyan tartalmú megbízási szerződést kötött, amelynek értelmében a megbízó viseli a perköltséget, az ügyvéd részére azonban a megnyert összegből csak 25 %-os mértékű megbízási díjat fizet.

A megbízott ügyvéd 2001. augusztusában a kártalanítási összeg felemelése iránt az alperesek képviselőjében is keresetlevelet terjesztett elő, majd módosítani kívánta az alperesekkel megkötött ügyvédi megbízási szerződést, mégpedig az alperesek hátrányára. Felhívta a figyelmüket arra, hogy amennyiben a módosítással nem értenek egyet, és a mellékelten megküldött nyomtatványt nem küldik vissza 2003. március 31-ig, úgy az ügyvédi megbízási szerződés megszűnik. Az alperesek a kért nyomtatványokat nem küldték vissza, a szerződésmódosítási javaslatot nem fogadták el, így a megbízási szerződésük 2003. március 31-ével megszűnt. A továbbiakban a kisajátítási perben az alperesek személyesen jártak el, ők maguk előlegezték meg a szakértői díjat, és vettek részt a tárgyalásokon. A ... Bíróság 2004. november 29-én meghozott részítéletével a

kisajátítási határozatot megváltoztatva az I.r. alperes részére további 2.284.580 forint tőkét és ennek 929.480 forintot kitevő kamatát, összesen 3.214.060 forintot, a II.r. alperes részére pedig 1.777.544 forint kártalanítást és ennek kamatait (707.400 forintot), vagyis összesen 2.484.944 forintot ítélte meg. Dr. K. K. ügyvéd még a per ideje alatt, 2004. januárjában meghalt, jogutóda a felperes. Az alperesek sem az ügyvédnek, sem a felperesnek megbízási díjat nem fizettek.

A felperes kereseti kérelmében az I.r. alperest összesen 1.228.000 forint, a II.r. alperest 984.000 forint és ezen összegek 2005. február 27-től járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni a Ptk. 478. § (3) bekezdése, másodlagosan a Ptk. 484. §-a, illetőleg 361. § (1) bekezdése alapján. Álláspontja szerint volt házastársát, mint jogelődjét a megnyert összeg 50%-a illeti meg a megbízási szerződés szerint; miután azonban teljes egészében nem vitte végig a pert, ezért ennek 80 %-ára tartott igényt. Az alperesek ellenkérelmükben nem vitatták, hogy a felperes jogelődje bizonyos ügyvédi tevékenységet kifejtett, ezért a megnyert összeg 5 %-ában a keresetet elismerték, ezt meghaladóan elutasítani kérték.

A bíróság a jogerős ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 642.812 forintot, és ennek 2005. április 1. napjától járó kamatát, míg kötelezte a II.r. alperest, hogy fizessen meg 497.000 forintot, és ennek 2005. április 1. napjától járó késedelmi kamatát; ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Tényként megállapította, hogy a megbízott részéről a keresetlevél benyújtását követően egy keresetkiegészítés előterjesztésére került sor, az ügyvéd egyéb érdemi tevékenységet nem végzett. A felek között kikötött díj úgynevezett sikerdíj volt, ezért a bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes a kikötött díj hány százaléka tarthat igényt. Az elsőfokú ítélet értelmében a megbízottat akkor illette volna meg a megnyert összeg 50 %-a, ha a teljes költségkockázatot átvállalja. Miután az alperesek a szerződésmódosítást nem fogadták el, a bírósági eljárási költségek viselésének kockázata visszaszállt az alperesekre. Ezzel olyan helyzet állt elő, mintha 25 %-os ügyvédi munkadíj megfizetését vállalták volna. Ezért az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az eredetileg kikötött 50 %-os mértéket indokolt egyrészt annak felére mérsékelni, másrészt arányosítani a megbízott által elvégzett munkával; ennek mértékét 80 %-ban állapította meg. A fentiek szerint a felperes keresetének részben adott helyt a Ptk. 478. § (1) és (3) bekezdése alapján, míg az egyéb jogcímen előterjesztett kereseteket alaptalannak találta.

A másodfokú bíróság a felek fellebbezése folytán meghozott jogerős ítéletében az elsőfokú ítéletet fellebbezett részében helybenhagyta. A fellebbviteli bíróság is azt tartotta vizsgálándónak, hogy a megbízási szerződést a megbízott milyen

mértékben teljesítette a szerződés felmondásáig. A jogerős ítélet értelmében a megbízási szerződés felmondásával a megbízott éppen a per kockázatát nem vállalta, ezért ennek a körülménynek a megbízási díj meghatározása során is jelentősége van. Figyelembe véve tehát azt, hogy a felek 50 %-os sikerdíjban állapodtak meg, a szerződés azonban a megbízás teljes körű teljesítése előtt szűnt meg, illetőleg az ügyvéd lényegében csak a keresetlevelet készítette el, a másodfokú bíróság megítélése szerint a jogszerűen járó megbízási díjat az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg.

A felperes keresetének helytadó döntés meghozatala érdekében terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Álláspontja szerint a megbízási díjat az 50 %-os szerződési kikötés mértékéhez kellett volna arányosítani, hiszen ezt a másodfokú bíróság jogerős ítéletében is rögzítette. A jogerős határozatot a Pp. 163. §, 206. § (1) és 207. § (2) bekezdésébe ütközőnek tartotta.

Az alperesek írásbeli ellenkérelme tartalmilag a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a jogerős ítélet a kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

A felperes véleménye szerint a másodfokú bíróság nem tett eleget a tényállás felderítési kötelezettségének, és a bizonyítékokat nem okszerűen mérlegelte. Azt azonban közelebbről nem jelölte meg, hogy a per releváns tényállása mely részében nem került tisztázásra, és azt sem pontosította, hogy melyek azok a bizonyítékok, amelyeknek mérlegelése szerinte a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközően történt. Erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy a felperes kifogásait vizsgálhassa; egyebekben az volt megállapítható, hogy az elsődlegesen okiratokon alapuló tényállás a per eldöntéséhez szükséges mértékben tisztázásra került. A bírósági gyakorlat értelmében a Legfelsőbb Bíróság a bizonyítékokat nem mérlegeli felül, ezért a Pp. 206. § (1) bekezdésére való hivatkozás a felülvizsgálati kérelmet általában nem alapozza meg (BH 2002/29.). A felülvizsgálati kérelemben megsértett jogszabályként megjelölt Pp. 207. § az előzetes bizonyítási eljárást szabályozza, e szakasznak (2) bekezdése nincs, ezért megsértésére nem kerülhetett sor.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős határozatot hatályában fenntartotta. A Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezni kellett a sikertelen kérelmet előterjesztő felperest az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése). Az alpereseknek a jelen

eljárásban igazolható költsége nem merült fel, ezért a Legfelsőbb Bíróság e tárgyban mellőzte a határozathozatalt.

Budapest, 2008. március 13.

*Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kováts Rolandné s.k.
előadó bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül: